

Verwerkersovereenkomst CBS – (naam Verwerker)

Versie 2021

Contractnummer: _____

ONDERGETEKENDEN:

- **Centraal bureau voor de statistiek**, een publiekrechtelijke rechtspersoon met vestigingen in Den Haag, Heerlen en Kralendijk (Bonaire) (de "**Verantwoordelijke**");

en

- **(Naam invoegen)**, een (besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid) of (publiekrechtelijke rechtspersoon), gevestigd aan de (adres) te (plaats) (de "**Verwerker**");

Verantwoordelijke en Verwerker worden gezamenlijk ook aangeduid als "**Partijen**" en elk afzonderlijk als "**Partij**",

OVERWEGENDE DAT:

- A. Verantwoordelijke en Verwerker met ingang van (...datum..) een overeenkomst hebben gesloten met kenmerk: (kenmerknummer invoegen) op grond waarvan Verwerker diensten verricht voor Verantwoordelijke met betrekking tot (...zo specifiek mogelijk omschrijven...) (de "**Overeenkomst**") heeft gesloten.
- B. Verwerker in het kader van de uitvoering van deze Overeenkomst onder meer Persoonsgegevens zal Verwerken ten behoeve van en volgens instructies van de Verantwoordelijke.
- C. Partijen enkele verplichtingen onder de AVG in deze Verwerkersovereenkomst schriftelijk wensen vast te leggen.

KOMEN OVEREEN:

1. Begrippen

- 1.1 Met de hierna genoemde begrippen wordt het volgende bedoeld:

"AVG"

De Algemene Verordening Gegevensbescherming gepubliceerd onder de titel 'Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG', inclusief eventuele wijzigingen daarvan.

"Betrokkene(n)"	De natuurlijke perso(o)n(en) waarop de Persoonsgegevens betrekking hebben.
"Beveiligingsincident"	Een inbreuk op de Beveiligingsmaatregelen die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte (Persoons)gegevens.
"Beveiligingsmaatregelen"	De tussen Partijen overeengekomen technische en organisatorische maatregelen zoals beschreven in Bijlage 2 die Verwerker conform het bepaalde in artikel 32 lid 1 heeft geïmplementeerd.
"Datalek"	Een Beveiligingsincident dat naar het oordeel van de Verwerkersverantwoordelijke conform het bepaalde in artikel 33 en/of 34 AVG dient te worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens en/of de relevante Betrokkene(n);
"Persoonsgegevens"	alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon waarbij als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;
"Uitvoeringswet"	de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming;
"Verwerken" of "Verwerking"	een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot Persoonsgegevens of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;

2. Voorwerp van de Verwerkersovereenkomst

- 2.1. Deze Verwerkersovereenkomst regelt de Verwerking van Persoonsgegevens door Verwerker in het kader van de Overeenkomst en maakt hiervan integraal onderdeel uit. Bij strijdigheid tussen de Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst prevaleert deze Verwerkersovereenkomst. Ten aanzien van de Verwerking van Persoonsgegevens is in **Bijlage 1** een beschrijving opgenomen.
- 2.2. Verwerker Verwerkt de Persoonsgegevens op behoorlijke wijze in overeenstemming met deze Verwerkersovereenkomst, de AVG en de Uitvoeringswet, en de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek en andere wet- en regelgeving.
- 2.3. Verwerker verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend conform Bijlage 1 tenzij anders overeengekomen. Verwerker is verplicht schriftelijke instructies van Verantwoordelijke met betrekking tot de Verwerking van Persoonsgegevens op te volgen. Verwerker neemt dus in beginsel geen beslissingen over de Verwerking van de Persoonsgegevens, waaronder de verstrekking aan derden en de duur van de opslag van de Persoonsgegevens.

3. Totstandkoming, duur en einde van de Verwerkersovereenkomst

- 3.1. Na ondertekening van deze Verwerkersovereenkomst treedt deze, indien van toepassing met terugwerkende kracht, in werking vanaf de ingangsdatum van de Overeenkomst.
- 3.2. Deze Verwerkersovereenkomst blijft van toepassing zo lang de Verwerker nog enige Persoonsgegevens onder zich heeft en/of daartoe toegang heeft.
- 3.3. Partijen kunnen deze Verwerkersovereenkomst niet eenzijdig tussentijds door opzegging of ontbinden beëindigen.

4. Medewerking nakoming AVG-verplichtingen

- 4.1. Verwerker zal Verantwoordelijke zo goed mogelijk alle benodigde informatie, medewerking en bijstand verschaffen bij het tijdig en correct nakomen van eventuele verplichtingen van Verantwoordelijke op grond van artikel 35 en 36 AVG.
- 4.2. Verwerker zal Verantwoordelijke verder alle benodigde informatie, medewerking en bijstand verschaffen bij het tijdig en correct nakomen van eventuele verplichtingen van Verantwoordelijke in verband met de rechten van Betrokkenen ingevolge de AVG.
- 4.3. Indien Verwerker wordt benaderd door een Betrokkene in verband met zijn/haar eventuele rechten als bedoeld in de AVG, dan zal Verwerker Verantwoordelijke zo spoedig mogelijk de informatie hierover verstrekken en is Verwerker gehouden om hierover de instructies van Verantwoordelijke op te volgen.

5. Beveiligingsmaatregelen

- 5.1. Verwerker heeft op grond van de AVG een eigen verantwoordelijkheid om, rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de doeleinden van de Verwerking de risico's voor de rechten en vrijheden van de Betrokkenen, passende technische en organisatorische maatregelen te treffen om een afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen. De bedoelde risico's zien onder meer op de vernietiging, het verlies, de wijziging, de ongeoorloofde verstrekking van of ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins Verwerkte Persoonsgegevens,.
- 5.2. Verwerker verstrekt enkel toegang tot de Persoonsgegevens aan haar werknemers en aan andere hulppersonen die aan haar gezag zijn onderworpen (vb. zzp'ers) voor zover die werknemers en/of hulppersonen direct betrokken zijn bij de uitvoering van de Overeenkomst en voor zover die werknemers en/of hulppersonen toegang moeten hebben tot de Persoonsgegevens (het "**Personeel**"). Verwerker informeert haar Personeel behoorlijk over deze Verwerkersovereenkomst en staat er voor in dat haar Personeel deze nakomt.
- 5.3. Indien en voor zover de Overeenkomst wordt uitgevoerd door Personeel in gebouwen en/of op locaties van de Verantwoordelijke, zal Verwerker dat Personeel opdragen de huisregels en (beveiligings)procedures van Verantwoordelijke na te leven en staat Verwerker daar voor in.
- 5.4. Verwerker Verwerkt geen Persoonsgegevens buiten Nederland, tenzij Verantwoordelijke daarvoor voorafgaand uitdrukkelijk schriftelijke toestemming heeft gegeven.
- 5.5. Overdracht of verstrekking van Persoonsgegevens tussen Partijen vindt uitsluitend plaats via beveiligde dataverbindingen of datadragers die van behoorlijke beveiliging en encryptie zijn voorzien.

6. Beveiligingsincidenten en Datalekken

- 6.1. Verwerker informeert de Verantwoordelijke schriftelijk zonder vertraging, binnen 24 uur, zodra kennis is genomen van een Beveiligingsincident, en zal daarbij in ieder geval de volgende informatie verstrekken:
 - (a) de aard van het Beveiligingsincident, de aard van de Persoonsgegevens en het aantal Betrokkenen en het aantal/de hoeveelheid Persoonsgegevens;
 - (b) de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen over het Beveiligingsincident;
 - (c) de mogelijke en waarschijnlijke gevolgen van het Beveiligingsincident; en
 - (d) de maatregelen die de Verwerker voorstelt en/of heeft genomen om het Beveiligingsincident op te lossen en/of de maatregelen ter beperking van de eventuele verdere nadelige gevolgen.
- 6.2. Indien Verwerker een Beveiligingsincident constateert neemt zij alle maatregelen om dat Beveiligingsincident te verhelpen, het Beveiligingsincident te herstellen, eventuele schade zoveel mogelijk te beperken en herhaling in de toekomst te voorkomen. Verwerker informeert Verantwoordelijke hierover schriftelijk.
- 6.3. Indien Verantwoordelijke meent dat het gemelde Beveiligingsincident een Datalek betreft dan zal Verantwoordelijke Verwerker schriftelijk informeren.
- 6.4. In het kader van dit artikel van de Verwerkersovereenkomst treedt uitsluitend de directeur Strategie en Bestuursadvisering van Verantwoordelijke op als contactpersoon van Verwerker, tenzij anders overeengekomen.

7. Subverwerkers

- 7.1. Het is Verwerker, behoudens schriftelijke toestemming van Verantwoordelijke, niet toegestaan om (i) derden in te schakelen of (ii) om wijzigingen aan te brengen in/bij de ingeschakelde Subverwerkers. Verantwoordelijke kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.
- 7.2. Verwerker zal al hetgeen haar bindt tevens schriftelijk aan Subverwerkers opleggen, aldus aan alle door Verwerker ingeschakelde Subverwerkers en staat er voor in dat deze Subverwerkers de afspraken volledig nakomen. Desgevraagd zal Verwerker schriftelijk bewijs leveren dat aan deze verplichting is voldaan. Indien enige Subverwerker zijn verplichtingen inzake gegevensbescherming niet nakomt, dan blijft Verwerker aan te spreken op de nakoming van de verplichtingen van de Subverwerker.

8. Geheimhouding

- 8.1. Verwerker erkent dat alle Persoonsgegevens, die haar bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt en de resultaten van de werkzaamheden van Verwerker op grond van de Overeenkomst een vertrouwelijk karakter hebben (**de Vertrouwelijke informatie**) en dat het schenden van die vertrouwelijkheid onherstelbare (reputatie)schade voor de Verantwoordelijke tot gevolg kan hebben. Verwerker houdt de Vertrouwelijk informatie strikt geheim, tenzij anders is bepaald.
- 8.2. Verwerker verplicht haar Personeel schriftelijk tot geheimhouding van de Vertrouwelijke Informatie (volgens **Bijlage 3**) en staat voor de goede naleving in. Desgevraagd verstrekt Verwerker de ondertekende geheimhoudingsverklaringen.
- 8.3. Desgevraagd zal Verwerker (aanvullende) maatregelen treffen met het oog op de geheimhouding van Vertrouwelijke informatie, welke maatregelen kunnen inhouden de vernietiging van de Vertrouwelijke Informatie, zodra het voor Verwerker niet langer noodzakelijk is de Vertrouwelijk Informatie te bezitten.
- 8.4. Indien Verwerker of haar Personeel of haar Subverwerker een uit artikel 8 voortvloeiende verplichting niet juist of volledig nakomt, dient Verwerker aan CBS een onmiddellijk opeisbare boete te voldoen van € 15.000 per overtreding vermeerderd met € 2.500 voor iedere dag dat de overtreding voortduurt tot de dag waarop de overtreding definitief is beëindigd, welke boete is gemaximeerd op € 50.000. De boete komt CBS toe onverminderd het wettelijk recht op schadevergoeding.

9. Audit

- 9.1. Voor zover Verwerker gecertificeerd is of wordt voor één of meer van de in **Bijlage 2** genoemde beveiligingsnormen, zal dit certificaat (geanonimiseerd) aan deze Verwerkersovereenkomst worden gehecht als **Bijlage 5** en is Verwerker gehouden om Verantwoordelijke te informeren over alle wijzigingen met betrekking tot deze certificering, waaronder het verlies daarvan.
- 9.2. Verantwoordelijke mag jaarlijks (laten) controleren of Verwerker voldoet aan haar verplichtingen op grond van deze Verwerkersovereenkomst (een “**Audit**”).

- 9.3. Een Audit kan bestaan uit het bezoeken van locaties en gebouwen van Verwerker, het beoordelen van verstrekte informatie, het interviewen van Subverwerkers en/of medewerkers en andere hulppersonen van de Subverwerkers, het beoordelen van overeenkomsten, het analyseren en/of vergelijken van systemen, faciliteiten en procedures, en het maken van kopieën van documenten.
- 9.4. De datum waarop een Audit zal worden uitgevoerd zal door Partijen gezamenlijk in overleg worden bepaald.

10. Bewaartermijnen, verwijdering en/of retournering van de Persoonsgegevens

- 10.1. Verwerker zal de Persoonsgegevens en eventuele kopieën, back-ups en bewerkingen daarvan niet langer bewaren of anderszins onder zich houden dan strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de Overeenkomst.
- 10.2. Indien de Overeenkomst eindigt, dan zal Verwerker desgevraagd en op instructie van Verantwoordelijke alle medewerking verlenen aan het overdragen van de afgesproken werkzaamheden aan de Verantwoordelijke of aan een door Verantwoordelijke aan te wijzen derde die de uitvoering van deze werkzaamheden zal voortzetten.
- 10.3. In voorkomend geval zal Verwerker zo spoedig mogelijk na het eindigen van de Overeenkomst, maar in ieder geval binnen 30 dagen, de Persoonsgegevens en alle kopieën, back-ups en bewerkingen daarvan:
- (a) Definitief vernietigen en aan de Verantwoordelijke schriftelijk verklaren dat dit is geschied.
 - Of
 - (b) Desgevraagd aan Verantwoordelijke retourneren en aan hem schriftelijk verklaren dat Verwerker geen Persoonsgegevens, kopieën, back-ups of bewerkingen daarvan meer onder zich heeft.

11. Vrijwaring

- 11.1. Verwerker vrijwaart Verantwoordelijke voor enige schade als gevolg van opgelegde bestuursrechtelijke sancties, zoals bestuurlijke boetes en of (verbeurde) dwangsommen, in verband met (i) het niet (tijdig of correct) nakomen door Verwerker op grond van deze Verwerkersovereenkomst en/of (ii) handelen of nalaten van Verwerker, zijn Personeel en/of Subverwerkers in strijd met de AVG of de Uitvoeringswet, of de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek en andere wet- en regelgeving met betrekking tot (verwerking en bescherming van) Persoonsgegevens.

12. Slotbepalingen

- 12.1. Deze Verwerkersovereenkomst kan slechts bij schriftelijke overeenkomst tussen Partijen worden gewijzigd en/of aangevuld.
- 12.2. Deze Verwerkersovereenkomst en alle daaruit voortvloeiende of daarmee verband houdende verbintenissen worden beheerst door Nederlands recht.
- 12.3. Eventuele algemene of aanvullende voorwaarden van Verwerker zijn niet van toepassing op deze Verwerkersovereenkomst en worden door Verantwoordelijke uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag

(plaats)

Verantwoordelijke

Verwerker

Naam:

Functie:

Naam:

Functie:

Bijlagen:

1. De Verwerking van Persoonsgegevens
2. De Beveiligingsmaatregelen
3. Model Geheimhoudingsverklaring
4. Lijst van Subverwerkers
5. (Beveiligingscertificaat)

Bijlage 1: De Verwerking van Persoonsgegevens

Aard en doeleinden van de Verwerking(en)	
Categorieën/soorten (bijzondere) Persoonsgegevens die Verwerkt worden	
Categorieën Betrokkenen wiens Persoonsgegevens Verwerkt worden	
Categorieën (potentiële) ontvangers van de Persoonsgegevens	

Bijlage 2: De Beveiligingsmaatregelen

Verwerker garandeert jegens Verantwoordelijke dat hij Beveiligingsmaatregelen heeft geïmplementeerd die te allen tijde minimaal zullen voldoen aan het meest recente normenkader van NEN/ISO 27001 of 27002, de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) en/of een materieel gelijkwaardig normenkader, een en ander conform de 'CBP Richtsnoeren beveiliging van Persoonsgegevens van februari 2013'¹ en/of door het Europees Comité voor gegevensbescherming op grond van artikel 70 AVG vastgestelde en gepubliceerde richtsnoeren voor zover die betrekking hebben op de op grond van artikel 32 lid 1 AVG vereiste technische en organisatorische maatregelen.

Als uitvloeisel hiervan en/of ter aanvulling hierop, heeft Verwerker in ieder geval de volgende concrete Beveiligingsmaatregelen geïmplementeerd:

¹ https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/downloads/rs/rs_2013_richtsnoeren-beveiliging-persoonsgegevens.pdf

Bijlage 3: Geheimhoudingsverklaring

Ten behoeve van de verwerking van Persoonsgegevens in opdracht van CBS.

Deel A

Ondergetekende verklaart zich akkoord met de volgende voorwaarden bij het verwerken van persoonsgegevens.

1. Hij/zij verplicht zich tot geheimhouding van elk gegeven omtrent afzonderlijke personen, ondernemingen of instellingen dat hem/haar bij de uitvoering van deze werkzaamheden bekend wordt.
2. Hij/zij zal van al hetgeen hem/haar bij de uitvoering van deze werkzaamheden ter kennis komt, in het bijzonder omtrent de hierbij gebruikte gegevens, de resultaten van deze werkzaamheden, alsmede al het overige wat betrekking heeft op de uitvoering van deze werkzaamheden, niets openbaren anders dan in het kader van de met CBS overeengekomen werkzaamheden.
3. Ingeval van twijfel omtrent de uitleg van bovengenoemde voorwaarden beslist de Directeur-Generaal van de statistiek.
4. Deze verklaring blijft van kracht, ook na beëindiging van bovenbedoelde werkzaamheden.

Naam:

Geb.datum:

Telefoon:

ID nummer:

E-mail:

Instelling/Bedrijf:

_____, ____ - ____ - _____, _____
(plaats) (datum) (handtekening)

Deel B

Ondergetekende aanvaardt hierbij de verantwoordelijkheid voor naleving van de hierboven vermelde voorwaarden waaronder de in deel A genoemde medewerk(st)er zijn/haar in deze verklaring omschreven werkzaamheden zal verrichten.

Naam :

Instelling/Bedrijf :

Functie :

_____, ____ - ____ - _____, _____
(plaats) (datum) (handtekening)

Deze verklaring is geldig voor een periode van vijf jaren na datum van ondertekening. Indien de gegevens op deze verklaring wijzigen komt de verklaring per direct te vervallen.

Bijlage 4. Lijst van Subverwerkers

Partijen zijn overeen gekomen dat Verwerker bij het Verwerken van Persoonsgegevens ter uitvoering van de Overeenkomst de onderstaande Subverwerker(s) mag inschakelen voor de Verwerking van de hieronder beschreven Persoonsgegevens voor de hieronder beschreven doeleinden:

1. [VOLLEDIGE (STATUTAIRE) NAAM VAN EERSTE SUBVERWERKER INVOEGEN]

Adres (incl. land van vestiging) en Contactpersoon	Persoonsgegevens	Doeleinden
[ADRES INVOEGEN & [NAAM, FUNCTIE EN CONTACTGEGEVENS VAN CONTACTPERSOON INVOEGEN]	[BESCHRIJVING CATEGORIEN/ SOORTEN PERSOONSgegevens DIE DE SUBVERWERKER ZAL VERWERKEN INVOEGEN]	[OMSCHRIJVING REDEN VOOR INSCHAKELEN SUBVERWERKER INVOEGEN]

Bijlage 5. Beveiligingscertificaat

Kopieën verstrekken van beveiligingscertificaten verwerker:

1. In control verklaring van accountant.
2. Certificeringen zoals ISO 27001 & ISO 27002.
3. Assurance verklaring AVG op basis van Norea Framework SOC 2.

